

Erdélyi Híradó

Kedden, Július 6-dikán ($\frac{7}{6}$) 1830

Spanyolország—Nagybritannia—Frantziaország—Bajorország—Burkusország
Törökország—Hüdetes.

Spanyolország

Mádríd, máj. 31. — Quadalete és Realista briggek fogják a' spanyol Tiszteket, mindenféle fegyverűeket, kik az algier elleni Expeditiót követni akarják, által-hajókázni. Ezek között vannak, a' többit nem nevezvén, Zarco del Valle és de las Amarillas Marquis Generalok. A' tengeri Tisztek, kik között a' Mazaredo Adm. fíja is ott van, a' Morales de los Rios Hajókapitány' vezérlete alatt állanak. A' gabona' erős szállítása által a' közép-tengeri spanyol kikötőkbe, a' frantzia hadi szállítvány' szükségére, nagyon felhágott annak az ára. — Koronázásról beszélnek, mely a' jövő oct. 14-dikén esne-meg (korán készítik a' medve bőrt). Ez a', Spanyolországban kevéssé esméretes ceremonia a' toledói anyatemplomban esne-meg, az ottani gazdag Káptalan' rovására. A' városok' Képviselei, a' nagy Státus-egyesületek, az Universitások és más Egyesületek, ezen alkalomnál, le fognák tenni esküjüket a' királyi tsetsemőnek, akarmelyik nemből legyen is ez. A' Carlo-apostolikusok nagyon felherzenkedtek a' programának ezen a' tzikkején, mivel' jól láttják minő fontossága lenne egy olyan idvezlett beavattatása a' talán asszonyféle koronaörökös' legitimitásának.

Nagybritannia

A' Courier jelenti Buenos-ayresből mártz. 28-dikáról: "Quiroga Generált egészen megverte Paz Gen. febr. 25-dikén. Quiroga vesztett 1200 embert, fogojban, kik között 1 Gen. és 4 Fő-tiszt is van; 50 Tisztet öltek-meg; az elesett közemberek' számát, nem tudják még. A' gyút is yettek-el nyóltzat, 700 tokéllentes fegyveri készületet; sok kardot, hadi szükségéseket, 96 szekeret, 2000 ökröt, 3000 öszvert, sok lovat, lisztet, bort, podgyaszt, egykevés aranyat és ezüstöt. Paz Gen. 30 emberre teszi minden vesztességét, kik között egy Obestlajtinant van és két Kapitány.

London, jún. 8. — Minden jelek azt mutatják, hogy a' Király nem sokára véget-ér, talán elébb, mint-sem ez a' levél a' tsatornán által-kap, lessz IV-dik György a' halottak között. London, nagy elmetöréssel küszködik; úgláttzik, minden ember szorongató répzelettel várja az ajtó előtt álló változást, a' mit elégé lehet tsudálni, mivel' külömben, újj országlásoktól mindég újj szerentsét szoktak az emberek reményleni, és a' mi mostani fekvésünkben oly' sokat találni, a' minek jó volna jobban lenni. A' Koronaörökös nem népszeretetlen, tudjuk hogy ő jó apa és jó férj, nem vesztegető, és

hazájának, barátja; de a köz-vélekedés, karaktergyengeséget ruház rá; vagy legalább, vizeszűnek 's habozónak tartja: attól tartanak, hogy az ő országlása gyengélkedő és változó fogna lenni, vagy még, hogy az, az ő betegeskedő állapotjánál fogva, nem soká fogna tartani, sőt még élete napjaiban Igazgatóság kellene mellette, olyan szerkezet, mely a nemzeteknek ritkán előmeneteles. Egy olyan időben, mint a millyen most itt van, mindenemü hazugságra készen kell lenni: egy már pl. ezek között az, hogy a Hertzezné terhes volna; másik az, hogy Victoria Hgasszonyhoz a lincolni Püspököt tették volna tanítónak.

Az Oppositio szorgalmatosan tartja a Gyűléseket, 's készülget a nagy napra, midőn a Ministerek a török-görög ügyért-bajért számadásra vonattatnak. A fő-tsata a felett, előkelőleg, a Felsőházban esik-meg, a hol addig is minden este, egyik vagy másik Whig Lord Aberdeen Grófot ujj papirosért, vagy pedig szóbeli nyilatkoztatásért zaklattja. Különösen szeretnék azt belőlle kivenni — honnan került a ki, hogy a Szövetségések a görög határt megszorították, mikor és hogy kérte azt a Porta? Megígért a Gróf némellyeket, 's azt ajánlotta, hogy mindent megvilágosít, ha neki elébb illendő jelentést tesznek a szándékozott kérdésekről. — Az Alsóházban is kimutatta magát az ellenségeskedés az országlószer ellen azon megtámadásban, mellyet mostanában a Gen. Procuratoron, Scarlett Úron elkövettek az ő törvényes üldözéséért a Morning-Journal libellusos Redactora ellen.

Ugyanonnan és azon nap írják még ezt is: "Aberdeen Lordot minden nap szorongattják a Felsőházban; az ő Ellenkezői azt állítják, hogy az ő egész magaviseletének, a külső politikában, van valami gyűlöletes és ellenséges része, és

nem egyeztethető az, azon állással, mellyet Nagybritanniának, e' mostani felbúzdult időben kellene elfoglalni; azon iparkodnak tehát most először, hogy őtet, és egynehány más, különösen gyengének tartott Tagját a Kabinétnek, nevezetesen a Kintstár' Kantzelláriussát, Goulburnot, lebuktsassák. Menyiben fog ára Wellington Htzg. hajlani, az ő általa követett principiumot az igasságos kívánságnak, az ő magas fekvése' megtartása mellett feláldozni, az idő fogja megtanítani. Az értelmes Liverpool Gróf, tudott egy Castlereagh után, ki, valamint Aberdeen, Angliát olyan félszeg-állásba vezette volna, egy Canningot következtetni. Azomban, nem annyira a nagyon közelgető ország-lás-változás, mely a nemzetet talán megszabadítja azoktól az emberektől, mint a világ ügyebájának kibontakozása, mely magának más ösvényt kíván, mint-sem a millyen az, melybe Wellington Lord a Canning' halála után lépni, jónak találta. Grey Gróf, mint StatuseMBER, tudnivaló, egy a legtekintetesebbek között, a mi' embernemünkben, 's egyszersmind Feje az Ellenkezésnek, azon fontos pillantásban, midőn Leopold Printznek a mi' Kabinétünk' gyermeki politikája, és a más két szövetséges Hatalom' külömbféle értelmei ellen hartzolni kelle, tanátsadója volt a Printznek, minthogy ez, már sok esztendeje, azon férfi' böltsességéhez, a legfelső fogon bizott. Tudnivaló hogy az ő kir. Magassága' Aberdeen Grófhhoz írt utolsó jeles levelének az értelmét a britannus Felsőháznak azon Veteranussa tette-fel. A mi' külső Ministerünknek, egy olyan tanátsadó, természettel szálla volt a szemében: itt az oka azon méregnek, mely az ő' egész levelezésében a Printzel, kitettzett. Tegnap-este két Lord-Carlisle Gróf és Lansdown Marquis mozditást tettek, mely ellen nem lehetett neki

szóllania. Az első azt kívánta, hogy tén-
tesse nek a' Parlament elébe a' Görögor-
szág' megszűkített határszéle felett elkö-
vetett alkudozások, úgy a' mint azok a'
márcz. 22-dikei Protokollban állanak; va-
lamint a' Követek' levelezésének Konst-
poljban, az a' része, mely a' Porta' ké-
relmét illeti, hogy Görögország kissebb
legyen. Lansdown Marquis a' Követek'
tudósításait, általjában mind kívánta, mely-
lyekben hihető ők is kimondották véleke-
déseket Görögország' határszélei eránt.
Nem elégedett ő meg tsak a' porosi do-
cumentekkel; és, ezen kívánságnak is kel-
lett engedni. Fájdalom, a' Minister' in-
gadózó fekvésének ellenére is, a' Görög-
ország' megszorított határbeli tsapás is,
annyira előre haladott már, hogy tsak a'
görög nép állhatatossága, és az újj Sta-
tus' kormányozására meghívott mindegy-
gyik Printz' meghatározása azon nyomo-
rékká tett ország' thronusát el nem fo-
gadni, kerültetheti azt el, a' mit külön-
ben utóbb, újj vérpatakok által kell meg-
vásárolni.

Jún. 11-dikén-este még élt a' Ki-
rály ŐFge. — Egy ág. Király' vagy Ki-
rályné' halála, Anna Királyné' 6-dik Sta-
tutumánál-fogva C. 7, nem húzza mind-
járt maga után a' Parlament' széjjel-osz-
latását, és ha a' Monárcha' halálakor ép-
pen össze van gyűlve; tehát még 6 hó-
napig maradhat és kell is gyűlve marad-
ni; ha-tsak azt a' Koronaörökös továbbra
el nem halasztja, vagy széjjel nem osz-
lattja. Ha a' Parlament a' Monárcha' ha-
lálakor halasztódba van; nyomon össze
kell annak gyűlni, hogy 6 hónapig diét-
tát tartson, ha a' Koronaörökös koráb-
ban nem halasztotta vagy eloszlatta. Ha
a' Király' halálakor, nints Parlament (ha
t.i. eloszlattatott, és még nem állott az
újj elő); úgy, az utóbb elbotsáttatott, is-
mét össze gyűl és munkához fog; és az ő'

végzései, mindaddig, míg — meglehet ha-
lasztást kap vagy elosztatják a' Korona-
örökös által, erejében marad, mintha el
se oszlattatott volna.

A' Felsőházban, jún. 11. — Feláll
Londonderry Marquis: "Engedelmet ké-
rek, úgymond, hogy ismét Görögország'
állapottjára jövök: de az előnkbe adott
papirosok még nem elegendők. Welling-
ton Htzgtől azt kérdem: hiszi-é, hogy Leo-
pold Printz, a' mint az ő' febr. 9-dikei
leveleiben van, a' neki ajánlott feltételek-
re nem állott volna reá a' nélkül hogy
előbb a' Hg. vélekedését megértené? Az-
után még a' nemes Grófot (Aberdeen-t)
kérdem: honnan van, hogy a' görög rend-
beszedésben két nagy Hatalom' neve, azaz,
Austriáé és Burkusországé, nem említte-
tik? Én, nagyon helyesnek tartom, hogy
Uraságtok, az Austriával és Burkusország-
gal folytatott levelezést is, Törökországot,
a' görög ügyekbajok' eligazításában illető
részvételre-nézve, megértsek. Anglia, így
szokták ezt mondogatni, volna a' vezér-
tsillag (a' földsarkj), mely mindezen ren-
deléseket vezérlette: de a' jelenvaló e-
redetírásokból éppen nem tettzik-ki. Ha
talán más papirosok is vólnának, mely-
lyek éről bizonyosságot tesznek, — miért
nem teszi azokat a' nemes Gróf előnkbe?
Ügyláttzik azomban, egy környületet szé-
gyenlene, mely már az előszőnyeg me-
gett lappang 's azért tartóztat hátra. De
még is ajánlom az Austria és Burkusor-
szág által tett közlések' mássát, valamint
a' berlini udvarral volt levelezést. — A-
berdeen Gróf a' már beadott írások' olva-
sására igazítottja a' nemes Marquis-t, mely-
lyekben a' kívánt bizonyossá-tételt a' két
Hatalom részéről, megtalálja, tsak a' Kö-
vetek' levelezését Konst.poljban nézze-
meg. — A' Wellington Hghez tett kérdés-
re, ez, ezt feleli: "Kérnem kell a' ne-
mes Marquis-t hogy kérdését, melyet hoz-

zám igazítani, nem igen illendő volt, adja magának Ő kir. Magasságának elébe, én csak azt tehetem hogy nem fogadom-el (halljuk, halljuk!). — Durham Lord is kedvezőleg szóllott a' többi irások' elő-adásokról; 's azt mondja Leopold Printz-ről, hogy az ő' magaviselete, minél-tovább nyomozódik; annál-méltóbbnak láttzik tiszteletre. Londonderry Marquis mind-tsak azt sürgette, több papirosok' elő-adására van szükség, hogy a' dolog egészen kivilágosodjék. "A' nemes Hg. mond a' Marquis, igen lakonai kevély módon útasított engem Leopold Printzhez, kivált' hogy a' Printz nintsen itt a' Házban. Egyéberánt, nem kétlem, hogy a' Gróf az általam említett papirosokat elő-adta volna, ha a' nemes Hg. maga nem akadályoztatta volna (nagy nevetés). — Ezzel, a' Winchilsea Gróf' bízatosára, Londonderry Marquis szóatoltatott, de a' sorsok kimenetelét nem írta még most meg e' londoni levelező.

A' legújabb bulletin (napitzedula) a' Király' egességéről: "Windsor, jún. 14. — A' Királynak igen jó napja volt tegnap; az éjj jó volt. Az ŐFge' lélekzete mindég szabadabb. — H. Halford. M. J. Tierney.

Az austriai-tsászári Követ Eszterházy Hg. jún. 15-dikán, Doverben Royal George gőzhajóra ült a' continensbe-utazás-vegett (Ez a' Hg. a' legújabb tudósítások szerint, megérkezett a' Johannisbergre, a' hova az austr. tsászári Követ a' frantzia udvarnál, Apouyi Gróf, a' hónap' 14-dikén indult-el Párisból).

Frantziaország

A' Globe jelenti venezuelai levelekből, hogy Paez Haza-árulónak nyilatkozattatta ki Bolivárt, és 2000 piastert tett-fel a' fejére.

A' hajósergről várt tudósításokra-nézve a' Moniteurhöz tartják magokat minde-

nek. Azomban, bizonyosnak láttzik, hogy már voltak Algier előtt, de egy erős szélre, mely sok kárt tett, vissza-mentek Pálmába, hogy ott össze-gyülekezzenek.

A' Moniteurben, jún. 14-dikén, a' Király' itt következő Hirdetménye, Polignac Hg. által ellenjegyezve, van kiadva (Különös omen volna, ha a' frantzia hadiszállítvány éppen azon nap' szállana ki az áfrikai partokra):

"Károly, Isten' kegyelméből Frantziaország' és Navarra Királya. Mindeneknek, kik ezt látni fogják, köszöntésünket izenjük. — Frantziák! az utolsó Népkövetkamara, nem esmerte-meg az Én' szándékomat. Volt nekem jussom az ő' segedelmére számot-tartani, hogy a' jót, a' mi eszemben járt, végre-hajtsam: megtagadta az Éntöllem segedelmét. Mint népem' Attyának, megkeseredett azon az Én' szívem; mint Király, megsértődöttnek találtam Magamat azáltal; eloszlattam ezt a' Kamarát.

Frantziák! A' ti' jöllétekekben tartom Én ditsőségemet; a' ti' szerentsétek az Enyim. Azon pillantatban, midőn a' Választó-Collegiumok az ország' minden részében megnyittatnak, meg fogjátok hallani a' ti' Királyotok' szavát. — Az ország-lásmód' eredetirását, és az az által megfészkelte Intézeteket fenn-tartani, volt mindég tzélja iparkodásomnak, 's marad ezután is. De, ezen tzél' elérésére, tekintetet kell Nekem szerezniem, a' megszenteltetett jussokkal-élésre, mellyek az Én' Koronám' örökségei. Tibennetek fekszik a' köz-tsendesség' és saját szabadságtok' kezessége. Az ország-lószék fogyatkozást szenvedne az ő' létében (miségében), ha büntetésre méltó beléavatkozások az Én' fő-jussaimat gyengítenék; és, áruló lennék esküm eránt, ha én azt eltűrném.

Ezen országglás' védelme alatt lett Frantziaország' virágzó és szabad. Annak kö-

szóni ez jussait, hitelét és szorgalmát. Semmi siuts a' mit Frantziaország más státusoknak irigyelne, és tsak haszna' megtartására, a' mit bír, lehet neki igyelődni. Nyugtassátok-meg tehát magatokat jussaitokon. Egybe-olvasztom azt az Enyímekkel, 's egy gondossággal védelmezem azokat. Ne engedjétek magatokat az ellenség' tsalfa beszéde által fére-vezettetni. Vessetek-meg alacsony gyanúkat és hamis tünődéseket, mellyek a' köz-bizodalmat megingatnák, és igazi rendetlenséget támoszthatnának. Azoknak elmerajzai, kik ezt a' tünődést elszélesztik, akar mimódon álljanak is bár azok, elsűjjenek az Én' rettenhetetlen végzéseim által. A' ti' bátorságban-léteket, haszonérdekléseiteket, éppen úgy nem forognak veszedelemben, mint szabadságaitok; vigyázok Én egyyikre valamint a' másikra.

Választók! Siessetek Collegiumotokba. Vajha ne fosztódna az meg, pironogatást érdemlő restség miatt a' ti' jelenlétektől! Vajha ugyanazon-egy érzés lelkésítene titeket, — ugyanazon zászló egyesítene benneteket! — A' ti' Királytok az, ki tölletek ezt kívánja; Atya az, ki titeket felszólít. — Teljesítsetek kötelességeket: fogom Én tudni az Enyímet teljesíteni. — Költ a' Mi' Tuilerie (téglaevető) palotánkban, jún. 15. a' Szabadítás' 1830-dik, országulásunk' 6-dik esztendejében.

Károly.

Itt következne már a' jún. 6-dikai Ordonnance, melynek ereje által a' Választó-Collegiumok' Elölülői mindegyik kineveztetnek. Ez a' lista betölti a' Moniteurnek többi részét, egészen. Szembe-tünők benne ezek a' nevek: Villele, la Bourdonnaye, Corbière, Ravez, Martignac'sat. Azokon kívül: Courvoisier, Bonald Vicomte, Dudon, Oudinot Marsal, Victor Marsal 's több; de a' mellyeket tudni nem-annyira szükséges, mint majd

a' Választás' kimenetelét, mellyet az első parlament-ülés kezd igazában kimutatni, 's az éhen-szomjan várt nagy krisisnek végét-szakasztani, mikor a' vajúdo hegy, vagy egeret, vagy talán magánál is nagyobb fog szűlni.

A Gazette de France, jún. 14-dikéig hozza-fel a' hadi hajóserég' tudósítását Algier ellen, jún. 6-dikáig; mikor még az Palmában fekütt a' kedvetlen szél miatt.

A' Gazette felhossa egy áng. Journalnak a' jegyzését, hogy a' Clarence Hg. halála után, Hannover el fog válni az áng. koronától. A' hannoveri korona, tsak férfi-örökség, és Cumberland Hg. következne oda; midőn a' kenti ifjú Printzaszszony, az ánglus koronát venné-fel.

Assigny, liniahajó-Helytartó' tudósítása a' Tengeri Ministerhez. — Az algieri Bagno-ban (rabszolgák' fogházában), máj. 25. 1850.

Monseigneur! Van szerentsém Excellentziának az Aventure és Siléne briggek' elveszését jelenteni, egy siralmas, kéntelen esetet, melynél minket a' sors a' ő' egész keménységével látogatott-meg; egy éjjeli hajótörést, borzasztó időben, egy ellenséges parton, mellyet vad népek lakják, kiktől még a' Törökök is kik azoknak vendégszeretetlen lakhajlékjokba reszketve mennek-be, rettegnek.

Tunisból vissza-indulásom-ólta, egy társaságban hajózártam Bellona fregattal. Míg én a' rám jött nagy szélvésszel a' hajó' változtatásin küszködtem, eltűnt töllem Bellona, mellyet hozzánk jó-forma távolságra vettünk észre. Az otsmány időben láttunk ismét egy hajót, mellyet közelebről áng. kereskedő-hajónak láltunk. Mindjárt azután láttunk jó-forma távolságra egy más hajót; és, minthogy azt hadihajónak lenni megesmértük, kikasztottam a' számomat, és ére adott nekünk jelt a' Siléne, hogy ő Mahonból jönn,

és Massieu Úrnak (a' rekesztő hajó-osztály' Commendánsának) írásokat hoz., és hogy az azelőttvaló este, az algieri öböl-nél hajókázván-el, ott talált vasmatskán feküve egy áng. fregattet. Minekutánna neki jelt-adtam, hogy Massieu Urak dél-keletre gondolom lenni, tovább folytatam útunkat észak-nyúgot-felé — elmúlt a' dél (máj. 15) — délutáni 1 óráig, a' mikor délkeletnek fordultam. A' Siléne követett bennünket. Hatodfél órakor midőn délkeletre 25 mérföldet tettünk, közelgettünk egymáshoz, tensesedvén a' szél egykeveset, 's kérdvén tőlle az ő punctumát, azt felelte, hogy a' tegnapi szoross felmérés szerént, ma-délben $57^{\circ} 9'$ szélesség és $0^{\circ} 15'$ keleti hosszúság alatt volt. En is, egy tegnapi felmérés szerént, $37^{\circ} 13'$ szélesség és $0^{\circ} 16'$ nyugoti hosszúság alatt voltam. A' beszéllő-tsön közlöttük egymással ezen feladásokat, és a' szók' egyfórmán-hangzások miatt (Est és Ouest — kivált' tsön mondvá) úgy gondoltuk hogy helyes állásunkat tudjuk, a' Siléne-nek megkiáltottam, hogy én keletre fogok indulni. Szándékom a' volt, hogy az algieri hosszúságot elérjem 's akkor osztán oly' közel tartsak hozzá jobbról, a' mennyire-tsak lehet; minthogy a' Bellona, rendszerént ezen déllinea alatt tartózkodik. — A' Siléne, követett bennünket szerentsétlenségére, közelről, 8.1/4 óra volt este; 7 mérföldet mentünk az utolsó igazodás-változtatástól-fogva, midőn egy gyenge rendülést érzettünk. Nyomon siettem felfelé; sűrű köd terítette a' láttért; mindent elkövettem a' segedelemre; de már késő volt, egy meredek homokdombon voltunk, egy oldalról nyomtak a' szörnyű hullámok, és szorítottak kifelé a' tengerpartra. Az árbotzfákat, nehogy embert öljenek, egy kötél elvágása által, egyszerre ledűjtettem. Az idő annyira otsmány és setét volt, hogy tsak-

nem megfeneklettünk (a' ledült árbotzok hídát formáltak a' hajón és tengerparton) még-sem láttuk kölömben a' partot, hanem tsak a' sejér tajtékról tudtuk azt meg, mellyet a' hullámok a' parthoz vertek. Reménylén hogy a' hajó vízfekvésben fog maradni; nem botsátottam-ki az embereket. Megsalattattunk; mert a' hajó továbbtovább kezdett dűlni, fedelével a' hullámok' dűhének fordúlva. Így, tovább nem maradhatván, kiszállítottam a' hajó' népét a' földre, 's kimentem magam is, és siettünk a' Siléne' segedelmére; mellyet éppen azon szerentsétlenség ért, a' mely minket. Egy pillantati dolgok voltak ezek; úgy hogy, tsak jelt-sem adhattunk veszedelmünkről. Bruat Úr sem segíthetett többé semmit a' Siléne' sorsán. Azon pillantatban, hogy a' nagy vitorlát felhúzták, hogy a' hajó nagyon fére ne dűljön, kapta a' hajó az első kiel- (hasgerenda, ütköző) dűfést, és a' következő hullám egészen a' porondra (vízmosta domb a' víz' színe alatt) lökte azt. A' Kapitány nyomon levágatta a' nagy árbotzot, a' besan-t meghagyta még, hogy a' földhöz jobban közelíthessen. Ez a' hajó a' föld-felé dűlvén, tsak hajnalban költöztek abból-ki a' földre. A' kiköltözés előtt tsak tsupán egy embert ragadt-el a' tenger. Ezen keserű foglalatosságban a' legnagyobb rendtartás uralkodott; legelőször is a' betegeket hordoták-ki, azután az emberek 's utóljára Bruat Úr is hozzám jött, hogy tanátskozzunk.

Egybe-gyűjtvén a' Tiszteket, két módot tettünk előjökbe a' kiszabadulásra, mellyek önként ajánlották magokat. Elő az, hogy fegyverkezzünk-fel, és maradjunk a' töredék' tő-szomszedságában, míg az idő a' hadihajóknak az ide-jövelt megengedi és minket kiszabadít. A' másik az, hogy ellent ne álljunk, hanem, haggyuk magunkat a' Beduinok által Algierba vezetetni. Az utólsóra határoztuk-

meg magunkat; puskaporunk, egy-víz volt, az ég és a tenger éppen nem biztattak reménységgel, hogy egész nap' tsak egy-egy is láthassunk hajóink közül. Össze- gyűjtván tehát embereinket, 's a partra kihányt eledelből szedvén valamit magunkhoz, elindultunk Algier-felé, a tengerpartal párhuzamoson (parallele), — mintegy 4 órakor reggel. Alig mentünk 1/4 óráig, midőn egy csoport, fegyveres Beduin megtámadott. — A' Siléne' hajó- népe között, volt egy Máltai, kit ez a' brigg, Oran mellett egy halász-hajóról tett fogságra. Ez az ember, ki az arabs nyelvet érti, és sok ideig szolgálta a' Regentiát mint Matrózt, ugyszólván mindenőnknek megmentésére szentelte magát. Azt ajánlotta nekünk, hogy a' mit elő akar adni, annak senki ellene ne szöjjön, és azt erősitette ezeknek a' dühös Barbarusoknak, hogy mi Anglusok volnánk. Háromszor tették neki a' mejjére a' gyilkolót, hogy megíjessék, 's belső indulattjából kinezhessék, ha igaz-é a' mit mond. De az ő állhatatossága letorkolta az Arabsokat, és, ámbár nem győzöttek egészen-meg; még is tsak kétséggel hozta az őket, melyből az a' haszon következett, hogy a' népünk megszabaduljon. Azon szín alatt, mintha egy rövidebb úton akarnának minket Algierba vezetni, a' hegyekbe térítettek bennünket. Egy fertájlórai menés után, érkezünk egy sátorból álló faluba, a' hol elkezdettek bennünket megfosztani, elébb, tsak szenvedhetőleg, azután a' legbarbarusabb kegyetlenséggel, és ing nélkül hagytak kitéve lennünk a' szélnek és az északi jégessőknek. — Minekutánna mintegy 4 lieues-t a' hegyek között útaztunk, mely alatt minket gyakran kipihentettek, 's az alatt minden ruházatunkat leszaggatták rólunk, megérkeztünk egy jóforma faluba, (mintegy a' Cap Dellys' meridianussán), a' hol

bennünket megállítottak, és némellyeknek közülünk egy-keves kenyeret adtak. Ezen terhes vándorlás-közben, különböző más-más arabs-tsoport' kezébe bíztak bennünket, és, minden ilyen változás, irtóztató ordítást és ellenséges mutogatást indított ezen tolvaj-népség között. Mindazáltal, nem foljt vér, ámbár gyilkolókkal és yatagane-kkal forgottak körülöttünk.

Fél orai pihenés után, látván az Arabsok hogy a' falu nem elég nagy volna mindenőnknek szállást adni, tanácskozás után, azt végezték, hogy kétfelé oszszanak. Bruat Urat, a' nép' felével, azon faluba szállították; én a' többivel útnak indultam vissza-felé. Elosztottak bennünket vándorlás-közben, szanaszét fekvő mezei hajlékokba; de még-sem voltunk igen távol egymástól. Tiszteket, Nevendékeket, hajósokat, különböző tsoportokra bízták; 's ajánlottam nekik hogy azon vad lakosokkal igen óvást bánjanak. Itt kezdődik a' mi szenvedésünk Historiája szövevényesedni.

(Végezete következik.)

Straszburból írják telegraphi tudósítás után a' betsi Udvarnál álló frantziakirályi Követ Rayneval Grófnak, hogy a' frantzia hadi hajóserég megérkezett az algieri tengerpartokhoz, és az egész hadiszállítvány ki is szállott a' földre jún. 14-dikén.

Belgaország

Egy brüsseli Journál ezt írja: "Nem nagyon hihető, hogy belgaországi Fridrik Printz, a' görögországi fejedelemszék' megnyerését kérők' sorába állana, mint némely Journálok tudnák: mert midőn ez a' Printz megtudta, hogy őtet candidatusnak tették ére a' thronusra, ezt mondotta: "Sohase veszen ő valami ollyast el, melyet Leopold Printz vissza-vetett.

Burkusoország

Posen városát várrá formáltattja a'

burkus Király Öfge. Annyira menvén már rajta a' munka, hogy az úgynevezett fundamentomkövet letegyék, a' Koronaörökös' és sok más Nagyok' jelen-léttekben, letették azt, az emlékirással együtt. Legnevezetesebb benne az, hogy a' fundamentom-köbe egy butellia ott termő bort is tettek. — Üvegben, hihető, meg kell neki maradni talán örökre, ha a' bor az üveget, erejézés' ereje által meg nem hasítja.

Törökország

Egy hosszú tikkelyben, ezen fennírás alatt: "Az utolsó londoni Protokollról, és Görögország' újj Printzéről" az az esmeretes török-értelmű Courier de Smyrne, Görögország' határszéleire-nézre, a' többek közt, így beszéll: "A' Törököknek hagyják az Aspropotamos' jobb partján fekvő tartományt, mellyet északról, hegyek határoznak, mellyek tsaknem tsupa egyenesen nyúlnak a' Voloi öböltől az ártai öbölbe. Ez a' darab a' Rumelióták' tartománnya, kik a' felkelésnek legállandóbb védei voltak, kik elsők és utolsóok voltak, kik kezekbe fegyvert fogtak, és a' kiké ez a' tartomány, kivétel nélkül; mivel' egyetlenegy török Birtokos sins köztök. Itt van nekik a' familiájok és egyedül magok teszik a' népseget, török keveredés nélkül, kik ezeket a' helyeket, az utolsó esetek' idején a' continensen, elbagyták. Aról van hát itt most szó, egy olyan tartományt, mely mereül görög lett, azoktól elragadozni, a' kik azt bírják. Ezenkívül, most tehát már az Aspropotamos lenne a' határszél, a' két Státus között, egy foljóviz, melyen esztendőben 6 hónap alatt át lehet gázolni. Azon hegyek, mellyek a' mártz. 22-dikei Protokollban meg vannak írva, tették a' valódi határszélét. De a' mai határ, se katonai, se politikai, és könnyen maradandó károk következhetnének abból jövődöre: holott éppen ez a' jövő-

dő volna az, mellyet mindég szemmel kellett volna tartani. Más-felől, elveszik a' Törököktől Negroponte-t, a' hol 5000 Töröknél, több bír földet.

Ezen határozásnál tehát, Török-Görög egyformán szenvedne; könyörülés nélkül kell mindeniket kényszeríteni sajátját végképpen oda-hagyni, ha ezek a' fellazadt elmék, mellyek semmiféle Hatalomnak nem hisznek, ára nem állának, tűzhelyeiket, egyik a' török, másik a' görög országlószék' kezessége alá-vesse. — Ezen idomtalansághoz tartozik hát már e' szerént, az, hogy a' continensi Görögországnak az északnyugoti részén, nem hagytak erős, és könnyen általmazható határszélét, mely által a' szünteleni dörgölődés a' népségek között, elmellőztelhetett volna, mellyeknek az a' szokások, szüntelen versengésben élni, és a' hol egy ellopott örű, vagy a' Juhászok' kotzódása, véres és véghetetlen tsatakat húz maga után. Tsináltak egy Görögországot, hogy a' közvélekedésnek Európában eleget tegyenek. De az európai közvélekedés, hihető, nem igen fog meglegedni ezzel a' Görögországgal. Függetlenné tették az újj Statust, hogy ezt a' teremést a' muszka behatástól elszakasszák; de a' muszka behatást, az itt következő uralkodó két környület védelmezzi: hogy t.i. Európa és Görögország, azal, a' mi történt, egyformán nem elégsznek-meg; és hogy a' mostani határszélek, a' két nemzetség között, örök tzivódás' tsiráját nevelik.

Hirdetés

Az ezen Erdélyi Nagy-Fejedelemségben Marosportuson, az ottan újjonnan organizált Királyi Só-Tisztsegnél ürességben jött Kamara-Ispányi és Contrallori Statio, hat hetek eltelése után, restauraltatni fognak.